NURULLAH KONURSU

AŞKIN GÖLGESİNDE

İLK Kitap

tilki
kitap
yayınevi

Aşkın Gölgesinde
Nurullah Konursu

Tilki Kitap©
www.tilkikitap.com
kitap@matbumedya.com
0850 304 22 03
Yayıncı Sertifika No 28740

Genel Müdür: Emrah Çelik
Yayın Yönetmeni: Sinan Kocaman
Editör: Tuğba Ünlüer
Son Okuma: Alev Sevgi
Sayfa Tasarım: Efe Bozkurt
Kapak Tasarım: Efe Bozkurt

1.Basım, İstanbul, Temmuz 2025
ISBN: 978-625-5896-56-8
Tilki Kitap Matbaa / İstanbul
Matbaa Sertifika No: 48138

Eserin tüm telif hakları yazara aittir. Yazar, bu baskı için basım-satış-dağıtım-tanıtım haklarını Tilki Kitap'a devretmiştir. Yazar, eserin kapak dahil içeriğindeki tüm materyallerin (metin, görsel öğe, tablo…) yasal ve fikri sorumluluğunu kabul etmiştir. Tilki Kitap'ın kurumsal görüşü olmayabilir.

AŞKIN GÖLGESİNDE

Nurullah Konursu

1. BÖLÜM

Gıcırdayan merdivenlerden yavaş yavaş yukarı çıkmaya başladı. Canı sıkıldığında, yapacak bir şey bulamadığında kendini, tarihe açılan pencere gibi gördüğü ve ruhuna dinginlik veren bu çatı katına atardı. Merdivenin çıkardığı ses, birazdan göreceği ve artık tarihteki yerini almış eşyaların girizgâhı gibiydi. Belki de onu asıl heyecanlandıran içerdeki eşyaların kim tarafından ne zaman kullanıldığının tam olarak belli olmamasıydı ya da en azından bir kısmının öyle olduğunu düşünüyordu. Tüm bunlardan olsa gerek evin bu bölümü kendini bildi bileli ona gizemli geliyordu.

Elini, epeydir girilmediği belli olan çatı katının tozlu kapısına attı. Kapıdan çıkan ses, merdivenlerin devamı niteliğindeydi. Adımını loş odadan içeri atıp tombul elektrik anahtarını el yordamı ile bulup düğmeyi aşağı çekti. Lamba yanınca gözlerini kıstı ve ampule dikkat kesildi. Ampulün etrafındaki tozların bir kısmı silinse de geçmeyecek türdendi ve eşyalarla birlikte tarihselliğin bir parçasıydı âdeta.

Tarayan gözlerle etrafına baktı. Ne aradığını bilmiyordu. Özellikle bir şey için de çıkmamıştı. Odanın muhtelif bölümlerindeki eşyalar bir müzayedenin kıymetli eşyaları gibi yerlerini almışlardı. Önce köşenin birindeki tahta bavul dikkatini çekti. Diğer köşede, deri görünümlü, geniş kemerli üst üste konulmuş iki valiz vardı. Bu valizler kim bilir ne heyecanlara, seyahatlere eşlik etmiş ve nice vuslatlara tanıklık etmişti. Başka bir tarafta yine sahiple-

rinin ve onu kullananların en özel anlarını paylaşmış tahta bir sandık ve üzerinde kömürlü bir ütü vardı. Nice bayramlarda, düğünlerde, özel günlerde ve belki de en özel buluşmalarda giyilen kıyafetlere son şeklini veren kömürlü ütü arz-ı endam ediyordu.

Çatının zeminle birleştiği noktaya yakın bir yerde tamir edilmeyi bekleyen, bir zamanlar etrafında şen şatır muhabbetlerin, demli bir çay ile birlikte yudumlandığı bir semaverin beklediğini gördü. Kapıya yakın duvarın dibinde iki tuğla ve genişçe bir tahta ile oluşturulmuş mini bir platformun üstünde diğerlerinden birkaç on yıl daha eski olduğu anlaşılan, paslanmaya yüz tutmuş ama harlı bir ateşle kalaylanırsa eski göz alıcılığına kavuşacak bakır ibrik ve tepsiyle birlikte daha önce renginin kırmızı olduğu sanılan iki toprak küp vardı. Kapının tam karşısında ise en son ne zaman serildiği bilinmeyen ortasından ve kenarlarından yer yer sökülmelerin olduğu fakat dilinden anlayan birinin dokunuşlarıyla kendini tekrar sevdiklerinin ayaklarının altına bırakabilecek bir kilim, yılların vermiş olduğu yorgunlukla beli bükülmüş şekilde duvara yaslanmış duruyordu.

Tam tahta bavula yönelecekti ki odanın uzak köşesindeki ahşap bir direğin üzerinde çivi ile asılmış iki tane demir parçayı gördü. Onlara doğru yaklaştı. Başında halkayı andıran ve neredeyse birbirinin aynısı olan bu parçaların ne olduğu hakkında fikir yürüttü. Kurdele ile birleştirilmiş alyansları anımsatan kırmızı çamaşır ipiyle birbirine sıkıca bağlanmış bu demir parçalarını daha önce gördüğünü hatırladı ama ismini ve ne işe yaradıklarını çıkaramadı. Onları göz önünde bulundurmak ve unutmamak için kapıya en yakın direğin çivisine astı. Tekrar bavula yöneldiğinde bavula yakın bir yerde ve nedense dikkatinden kaçmış olan, içinde kıyafetlerin olduğu iki çuval gördü. Bavuldan önce çuvalları açma isteği ağır bastı. Bir daha açılmamak üzere bağlanmış hissini veren çuvalın düğümünü biraz uğraşma ile çözdü. Tahmin

ettiği üzere dönemin modasını yansıtmış en özel anlarda ya da gündelik olarak giyilip hükümlerin sürdükten sonra en nihayet kullanılmamak üzere çuvallara girmiş olan kıyafetleri karıştırmaya başladı. İçinde yetişkin elbiseleri ve çocuk kıyafetlerinin olduğu çuvalı incelediğinde geniş paçalı pantolondan uzunca yakalı kıyafetin önemli bir bölümünü oluşturan erkek gömleğine, askılı çocuk kıyafetlerinden omuzları pileli kemerin içinde geçtiği şeritlerin koptuğu eskiden genişçe bir kemeri olduğu anlaşılan kadın elbisesine kadar bir dizi kıyafet mevcuttu. Acaba bunları ailesinden kimler giymişti? Elbiseleri yaşının yettiği kadar bildiği aile üyelerine yakıştırdı. Askılı çocuk elbisesini iki eline alıp burnuna yaklaştırdı ve derince bir nefes çekerek kokladı. Çocuk masumiyetini andıran bir koku duyar gibi oldu. Belki de kendisinin öyle hissetmiş olabileceğini düşündü sonra. Kendini bu askılı çocuk elbisesinin içinde görür gibi oldu: Karşısında tombulca bir çocuk, ayağında uçlarında püskülleri ile beyaz küçük kunduralar ve yana nizami olarak taranmış dalgalı saçlar… Gayriihtiyari tebessüm etti, kollarını bir an için birine sarılıyormuşçasına iki yana açtı. Bir hayalde olduğunu anladığında yüzündeki tebessüm uçtu ve kolları yavaşça yana düştü.

Kıyafetleri çuvala gelişigüzel doldurduktan sonra çuvalı eğreti bir şekilde bağladı. Bu defa ahşap bavula yönelmeye tereddütsüz karar verdi. Zamanında epey kullanıldığı belli olan bavuldan geriye, ahşabın sağlamlığına rağmen, birkaç yerde, kendi rengi olan açık yeşil boyası paslanmış ve yuvasından çıkan çivilerden dolayı köprü görevini bırakmaya meyili menteşeler kalmıştı. Tarihin derinliklerinden çıkıp gelmiş bir hazinenin kapağını açar gibi yavaşça açtı ve daha fazla zarar görmesini istemediği için yine yavaşça kapağını duvara dayadı. Bavulun içine göz attığında içindekilerin ağırlıklı olarak kitaplardan oluştuğunu gördü: Ansiklopedi, ders kitapları ve romanlardan oluşan, küçük bir kitaplığı

dolduracak kadar kitap vardı. Kitaplara teker teker dokunmaya başladı. Bir ikisinin yapraklarını hızlıca çevirdi. Eğildi ve birçok kitaba yaptığı gibi içine çekerek kokladı. O kadar kokladı ki dışarıdan bakanlar onun kitaplarla olan ilgisinin okumakla değil koklamakla sınırlı olduğunu düşünürdü. Kitaplardan bazıları tamirat görmüştü. Şirazesi dağılan kitapların, kimi dikilmiş kimi de eldeki imkânlarla birkaç yerden yapıştırılmıştı. Ders kitapları annesine ya da babasına ait olmalıydı, belki de her ikisine…

Bir kısmı daktilo yazısı gibi olan kitapları hızlıca karıştırmaya başladı. Sayfaların öncesinin ya da sonrasının olduğunu düşündüğü iki satırlık bir şiir gördü.

"Gökten yıldızları toplardım sana,
Ne olur sevgilim, dönseydin bana.*"*

Kim yazmıştı? Sevgiliye bir sitem mi vardı? Ya da karşılıksız kalmış bir sevdanın dile getirdikleri, kaleme döktükleri miydi bilemedi. Tek bildiği, eski olan her şeyin, özellikle de kitapların -hele de kitabın üzerine bilmem hangi tarihte karalanmış iki mısra varsa- onu müthiş heyecanlandırdığıydı.

Kitapları kurcaladıkça sevgiliye duyulan özlemi anlatan birkaç satırın karalandığı sayfalara da denk geldi, artık türünün ne olduğu tam olarak belli olmayan, kurumanın ötesinde ufalanmaya yüz tutmuş, üflesen zerresi kalmayacak çiçeklerin araya sıkıştırıldığı sayfalara da…

Karıştırmaya devam ederek eliyle kitapları hafifçe sağa sola çekip bavulun derinliklerine ulaştı. Bavulun kısa kenarı ile uzun kenarının tam birleştiği noktada ağzı bağlanmış bir poşet gördü. Eline alması ile içindekilerin misket olduğunu anlaması bir oldu. Poşeti açtığında küçük bir çığlık attı. Birkaç misketi hemen tanıdı. Onlar onun uğurlu misketleriydi. Hele bir tanesi vardı ki -bor-

doya yakın kırmızı olan- bu bilyeyle neredeyse oyun kaybetmemişti. Aradan çok uzun yıllar geçmemişti ama yine de özlediğini hissetti. Misket oynarken bazen dizlerinin üstüne yere oturduğu için ilk olarak dizlerinin yıprandığı pantolonların, kıyafetlerin hızlıca eskittiği günler… Tek bilye ile çıkıp eve on sekiz bilye ile döndüğü günü anımsadığında kendini muzaffer bir komutan gibi hissetmişti. O anları yaşıyormuş gibi tebessüm ederken uğurlu misketini işaret parmağı ile baş parmağı arasına sıkıştırdı. Birkaç adım ötesine yere koyduğu başka bir miskete sol gözünü kısarak nişan aldı. Atış eskiden olduğu gibi tam isabetti. Uğurlu misketini cebine koydu. Diğer misketi de torbanın içine atıp ağzını kapattı ve bavuldaki yerine koydu.

Karıştırmaya devam etti. Kitapların en altında, misketleri koyduğu yerin hemen yanında ilk bakışta kitap olup olmadığı belli olmayan ama eline aldığında fotoğraf albümü olduğunu anladığı albümü eline aldı. Göğüs hizasına getirdikten sonra kendinden biraz uzaklaştırdı ve dudaklarının ucundan çıkan soğuk nefesin rüzgârıyla kapaktaki tozları kısmen dağıttı. Belki de içindeki fotoğraflar kadar eski olan albümün yıpranmış gövdeden ayrılmaya dünden razı kapağını açtı. Fotoğraflarda ilk bakışta ancak bir iki aşina yüz gördü. Çoğunu ise bilen birinin yardımıyla dahi tanıyamayacağını anladı. Konuşkan ve muhabbeti seven yapısından olacak ki bir an için fotoğraftakilerle konuşacakmış gibi baktı. Fotoğraftakilerin bazıları soru sorsan cevap verecekmiş gibi canlı bakarken bazılarınınsa kadraja bakarken ruhen orada olmadığı, kafasında bilmem hangi mesele ile cebelleştiği rahatça görülebilirdi. Bakışların bulunduğu bedenden sıyrılıp insan ruhu ve anatomisinin dış dünyayı yansıması olduğuna kanaat getirdi. Bir hekim için de psikolog için de bakışlar rahatsızlığın teşhis ve tedavisinde pekâlâ ipucuydu. Bir an aşina yüzlerle etrafındaki eşyaları eşleştirmeyi düşündü. Gözlerine baktığında birinin, "Evet,

o eşyayı ve ütüyü kullanan bendim." diğerinin "Kilimi belki ben dokumadım ama en önemli sırlarımı onunla paylaştım." diyeceğini; bir başkasının ise "O gördüğün bakır tepsi ve ibrik benim çeyizimden kalma." diyeceğini sandı bir an.

Fotoğraflara o kadar daldı ki âdeta fotoğraf çekilme anına yolculuk yaptı. Pozlara, kıyafetlere bakınca fotoğraf çektirmenin bugünkü gibi alelade bir iş olmadığını hemen anladı. Saçların itina ile tarandığı toplandığı ya da nasıl yakıştığı düşünülüyorsa o hâle getirildiği ve kıyafetlerin ise elde bulunanların en gözdesinin giyildiği pozlar… Bununla birlikte fotoğrafların bir kısmında ve görece daha eskilerinde poz verme işinin ciddiye alındığından mıdır yoksa ilk defa fotoğraf çekildiği için nasıl durması gerektiğini bilinmediğinden midir, neredeyse gülmediklerine şahit oldu. Kalabalık fotoğraflarda ise dikkatini bir şey çekti. Evin büyüğünün fotoğrafın merkezinde olduğu diğerlerinin ona göre şekil aldığı protokol kuralları vardır sanki. Bazıları ise, kalabalık fotoğraf çektirmek her an mümkün olan bir şey olmadığından ve madem parası verilecek, çoluk çocuk dışarıda kimse kalmasın diye davranıldığını düşündürtüyordu. Fotoğrafların bazısı ise o kadar eskiydi ki yüzdeki mimiklerin anlaşılmasının ötesinde kim oldukların tespitinden uzak olacak kadar bulanıktı. Fotoğraflar albüme yerleştirilirken herhangi bir tarihi sıra gözetilmemişti anlaşılan.

Gözlerini tanıdık simalar üzerinde gezdirmeye devam etti. Bir fotoğrafa geldiğinde yan yana duran çiftin annesiyle babası olduğunu ilk bakışta anladı. Annesi saçlarını o dönemin modası şeklinde kabartmış, babası da saçlarını ensesinden omuzlarına sarkıtmıştı. Kaç yıl önce çekildiğini bilmediği fotoğraftan evliliklerinin ilk yılları olduğu sonucunu çıkardı. Fotoğraftaki halleriyle şu anki hallerini mukayese ettiğinde babasının biraz daha yıprandığına hükmetti. Devamında gördüğü fotoğraf ise onu bir hayli şaşırttı. Fotoğrafta az önce kollarını açıp sarılmak istediği askılı

elbisesini giymiş çocuk, ona tebessüm ediyordu. Saçları dalgalı değil daha düzdü ama nizami olarak yana taranmıştı, daha zayıftı ve ayağında beyaz püsküllü kundura yerine kundura mı naylon ayakkabı mı olduğu tam olarak belli olmayan kemerli ayakkabılar vardı. Fotoğrafın siyah beyaz ve yüzeyinde katlanmış izlenimi veren kırışıklar olmasından dolayı kim olduğu tam anlaşılamıyordu ancak babasının ya da amcasının çocukluğunun olma ihtimali yüksekti.

Sayfaları çevirmeye devam etti. En son ne zaman bakıldığını bilmediği ve birbirine yapışmış albüm sayfalarının birine gelince duraksadı. Dikkatini çeken şey bir fotoğraf mıydı yoksa bir kâğıt parçası mıydı bilemedi. Üç tarafı düzgünce duran kağıdın bir tarafı kesilmişti. Aslında kesilmemiş yırtılmıştı. Üzerinde bir kısmı yırtılan tarafta kalan belli belirsiz rakam ve harfler vardı. Düz kenarlardaki tırtıklardan bunun bir fotoğraf olduğunu anladı. Peki neden ters konulmuştu? Epeydir kimsenin elini sürmediğinden neredeyse emin olduğu bu albümdeki normal fotoğraflar bile insan yüzü görmüyorken bu fotoğraf neden ters konulmuştu? Görünmesi istenmiyorsa albüme hiç konulmaması gerekmez miydi? Albüme bakanlarda kendinde olduğu gibi bakma isteği uyanmayacak mıydı? Kim böyle bir durumda merakını yenip kendini resme bakmaktan alıkoyabilirdi ki? Alıkoymayacağı gibi diğerlerinden daha fazla merak uyandıracağı kuvvetle muhtemeldi.

Kafasında oluşan birkaç saniyelik sorulardan ve gelgitlerden sonra heyecanını daha fazla bastıramayarak baş parmağı ile işaret parmağını yırtık fotoğrafın olduğu bölmeye soktu ve yeni bir yırtılmaya sebebiyet vermemek için dikkatle çıkardığı fotoğrafı, yarım daire yaparak çevirdi. Albümdeki diğer fotoğrafların çoğu gibi oldukça eski olan fotoğrafa bir müddet baktı. Fotoğraftaki genç adamın dedesi olduğunu çok geçmeden anladı. Yaklaşık aynı dönemlerde çekildiğini tahmin ettiği dedesine ait bir baş-

ka fotoğraf, babaannesinin odasında duvarda kendi fotoğrafının da diğer köşesinde olduğu tablonun köşesine sıkıştırılmıştı. Peki ama bu fotoğraf neden yırtılmıştı? Dedesinin yanında olduğunu düşündüğü kişi fotoğrafı yırtan için olmaması gereken biri miydi? Yırtmaya sebep dedesi miydi yoksa fotoğraftaki diğer kişi miydi?.. Aklına bir sürü soru hücum etti. Birine cevap bulmaya çalışırken diğeri baş gösterdi. Fotoğrafı yırtıldığı hat boyunca incelemeye başladı. Girinti çıkıntılara dikkat kesildi. Onda oluşan ilk izlenim, fotoğrafın sinirle ya da anlık bir öfke ile yırtılmadığı, bilakis yırtılma hattının dedesinin en yakın sağ omzundan başlayarak ama ötesine de bir milim geçmeyerek aşağı doğru düzgünce ilerlediği şeklindeydi. Aklına az önceki sorulardan arta kalan yeni bir soru geldi: Acaba bu fotoğraf tek miydi yoksa ikinci bir nüshası var mıydı? Eğer varsa fotoğrafın yırtılan tarafta olan meçhul kişisinde miydi? Biraz düşündükten sonra belki de bir dönem varsa bile şu an kalmamış olabileceğine kanaat getirdi. Fotoğrafın hâlâ varlığı farz edildiğinde onun da dedesinden taraf kısmın yırtılmış olabileceği ihtimalinden hareketle fotoğrafa dair yeni varyasyonlar geliştirdi.

Gözlerini tekrar fotoğrafın yırtık sınırında gezdirmeye başladı. Fotoğrafa olanı değil olmayanı bulmak ister gibi bakıyordu artık. Hiçbir ayrıntıyı kaçırmak istemediğinden gözlerini neredeyse kırpmıyordu. Tekrar fotoğrafın yırtıldığı hat boyunca incelemeye başladı. Son derece dikkatli bir şekilde dedesinin omuzundan aşağı indi. Tam dirsek kısmına geldiğinde durdu. Fotoğrafı büyütmek mümkün olmadığı için hem fotoğrafa yaklaştı hem de fotoğrafı yaklaştırdı. Gömleğin kıvrımları arasında ancak dikkatli bakıldığında görülebilecek bir eli fark etti. Tüm dikkatini, nefesini tuttuğu hâlde aradan görülen ele verdi. Fotoğrafın oldukça eski ve yırtılmış olması tahmin yürütmeyi zorlaştırıyordu. Biraz daha dikkatle bakınca elin kola girdikten sonra havada asılı durma-

dığını, aksine meçhul parmakların dirseğin hemen üst kısmındaki pazıyı kavradığını fark etti. Yani fotoğrafta bir samimiyetin olduğu aşikârdı. Gözleri, meçhul elden dedesinin yüzüne kaydı hemen. Dedesinin, yanında bulunan kişinin varlığından ve pazısını kavrayan parmaklardan memnun olduğu, tebessümünde saklıydı. Dedesini böyle tebessüm ettiren kolun sıkıca sarılmış bir dilberin varlığı mıydı yoksa?

Elinin tersiyle bir arkadaşının omuzuna dokunur gibi dokundu parmakları ile bir müddet fotoğrafın üzerine. Parmaklarıyla ritim tuttururken dudaklarında muzırca bir gülüş belirdi, hemen ardından da "Vay, çapkın Refik Bey vay!" nidası döküldü. Yırtık fotoğraftaki elin duruşundan ve açısından bir kadına ait olduğu düşüncesi artık neredeyse kesinlikle kazandı. Yani ona göre bir erkek, poz verirken yanındaki erkeğin koluna girse bile elini bu fotoğrafta olduğu gibi tutmazdı. Elbette ki yanılması da ihtimaldi ama ilk izlenimi bu yöndeydi.

Aklına fotoğrafın arkasındaki yazı gelince seri bir parmak hareketi ile fotoğrafı çevirdi. Yazının bir kısmının fotoğraftan ayrılan kısımda olduğunu görünce hayıflandı. Belli ki fotoğraf yırtılırken yazıdaki ve tarihteki bütünlüğün bozulacağı hesap edilmemişti ya da geriye bir şey bırakmama adına bilinçli olarak böyle yırtılmıştı. Gerçi düşündüğü gibi olacak olsa fotoğrafı yırtan kişi harf ve rakam artıklarını da bir şekilde ortadan kaldırır veya üzerini karalardı. Fotoğrafın arkasına da ön kısmındaki gibi bir hayli fikir yürüttükten sonra yırtılma sınırının hemen yanında alt alta yazılmış kısmı inceledi. "...52" sayısını ve altında ise "Aya" yazısını seçebildi. Tarih ve yer isminin yazıldığı anlaşılan bu bilgiler ancak fotoğrafa dair bilgisi olanın yardımıyla anlaşılabilirdi. Bu konuyu babaannesi ile konuşabileceğini düşündü ama sorarken yanlış bir şey söyleyip onu üzmemek adına fotoğraf hakkında bilgisinin olabileceğini düşündüğü annesiyle konuşmaya karar verdi.

Yeniden fotoğrafı çevirip ön yüzüne bakınca sağ alt köşede bulanık bir fotoğraf ve "gökkuşağı" yazısını gördü. İlk defa bakıyormuş gibi dedesinin üzerindeki gömleğe odaklandı. Elinde olmadan "Tabii ya!" diye bir sevinç çığlığı attı. Hemen koşup az önce eğreti bağladığı çuvalı hızlıca açtı ve kıyafetleri kısa bir karıştırmanın ardından gömleğin kolundan çekip çıkardı. Gömleği iki omzundan tutup kendinden biraz uzaklaştırarak inceledi ve tekrar fotoğrafa baktı. Gömlek biraz solgun ve yıpranmış olsa da deseniyle, kocaman yakalarıyla dedesinin üzerindeki gömlekti. Hemen üzerindeki tişörtü çıkarıp çuvalın üzerinde bıraktı ve elinde hayretle tuttuğu gömleği çırpıp tozunu aldıktan sonra sırtına geçirdi. Yüzü şaşkınlık ve gülümseme arasında gidip geliyordu. Üzerine tam oturan gömlekle bir aynanın karşısındaymış gibiydi. Parmaklarının ucuyla yakalarından tuttu ve seri bir şekilde sağa sola dar açılı dönüşler yaptı. Gömlek bu çuvala girene kadar onu dedesinden başka giyen olup olmadığını düşündü. Babası giymiş miydi mesela, emin olamadı. Bir an fotoğraftaki dirsek kıvrımında yuva yapan meçhul el geldi aklına. Sol el parmaklarını gömleğin sağ kol dirsek bölgesinde usulca gezdirmeye başladı. O kadar dikkatliydi ki sanki meçhul elin sahibi yıllar sonrasından kime ait olduğunu bilmediği bir elin kendi eline temasının ürekkliği ile yıllardır orada tuttuğu elini çekecekti. Usulca elini meçhul elin üzerine bıraktı. Üzerine bırakılan elin güvenirliğine kanaat getiren meçhul el oradan çıkmadı, hatta bulunduğu yere daha da gömülür gibi oldu. Bu şekilde ne kadar kalmıştı hatırlamıyordu. Tam meçhul el ile vedalaşıp gömleği sırtından çıkaracakken annesinin aşağıdan seslendiğini duydu:

"Tayfun, oğlum! Neredesin?"

Annesinin ses tonuna bakılırsa daha önce seslenmiş de duymamış gibiydi. Aşağı inmeden yemesi muhtemel zılgıta karşı ka-

fasında savunma geliştirmeye başladı. Annesinin duyacağı şekilde:

"Geliyorum anne!" dedi.

Sırtındaki gömleği hızlıca çıkardı. Çuvalın içine koyarken çuvalın üzerine bıraktığı tişörtünü üzerine geçirdi. Gömleği tekrar almayı düşünmüş olacak ki çuvalın ağzını yine eğreti bağladı. Bir şey olacak korkusuyla elinden bırakmadığı fotoğrafı da yanına almadı ama albümdeki yerine de koymadı. Bavulun içinde en üstteki kitabın ön kapağı ile ilk sayfasının arasına, tırtıklı kısa kenarı hafif dışarı gelecek şekilde bırakıverdi. Bavulun kapağını aynı dikkatle kapatıp ayağa kalktı ve kapıya yöneldi. Elini kapının koluna atıp çıkacaktı ki gözleri az önce kapıya yakın direğe astığı başları halkaya benzeyen demirlere takıldı. Bir müddet baktıktan sonra tekrar eline aldı ve işaret parmağını her ikisinden geçirerek gonklu duvar saatinin sarkacı gibi birkaç defa salladı. Bu salınımlarla birlikte beyni de geriye doğru git geller yaptı ama hatırlayamadığı ve sorarak öğrenebileceğini düşündüğü için daha fazla üzerinde durmadı. Ellerindekileri tekrar aldığı yere astıktan sonra elini kapının koluna atıp hafifçe araladı. Dışarının ışığını içeriye aldıktan sonra elini tombul elektrik düğmesine atıp anahtarı yukarı itti ve adımını dışarıya attı. Kapıyı kapatıp gıcırdayan merdivenlerden aşağı doğru inerken aklında tek bir soru vardı: "O el kime aitti?.."

2. BÖLÜM

Aşağı indiğinde annesinin elleri belindeydi ve gözlerini kırpmadan ona bakıyordu. Soran gözlerle bakan annesinin kızmasına fırsat vermeden çocukluktan beri çoğunlukla yaptığı ama kısmen işe yarayan şirin ifadesini takındı: Hafif tebessüm edip gözlerini hızlı bir şekilde art arda iki defa kırptı. Çocukken işe yarayan belki biraz da Tayfun'u şirin gösteren bu hareket Nevin'de etkisini kaybetmişe benziyordu. Eller de belde olduğuna göre hesaba çekilmenin kaçınılmaz olduğunu anladı. Zaten azarın ve terliğin kızgınlığın ilk anında daha şiddetli olacağını bilmesine rağmen ne yiyecekse yiyip kafasını rahat ettirme taraftarıydı. Nevin sinirli sayılabilecek tonla başı ile çatı katını işaret etti:

"Neredesin oğlum? İki saattir sesleniyorum. Seni gören şurada bir hazine sakladığını ya da bulduğunu zanneder. Girdin mi çıkmak bilmiyorsun!"

Tayfun annesinin sinirini yatıştırıp normale döndürmeye çalıştı:

"Anneciğim, hazine değilse de aşağı kalır yanı yok. Yalnız bazı hazine kapılarının anahtarı için sanırım yardımına ihtiyacım olacak."

"Oğlum ne kapısı, ne hazinesi? Deli misin sen!"

Tayfun, annesiyle bir sohbetin kapısını araladığını düşünüyordu ama annesi buna pek niyetli değildi anlaşılan. Başını sağa sola

sallayan Nevin'in bir telaş hâlinde olduğu belliydi. Elindeki kâğıt parçasını Tayfun'a uzatırken sesinde emrivaki bir hava vardı:

"Birazdan baban işten gelecek, akşama doğru da misafir var. Koş çabuk, bu listedekileri getir!"

Tayfun listeyi alıp tam çıkacakken kafasını Afife annenin kapısına doğru uzattı:

"Anne, babaannem odasında mı?"

Nevin kendindeki telaşı anlamadığını düşündüğü oğluna:

"Evet oğlum, odasında ama her ne söyleyeceksen dönünce söyle olmaz mı?" dedi.

Tayfun artık tek kelime etmemesi ve hemen evden çıkması gerektiğini düşündü. Çevik bir hareketle merdivenlerden inerken arkadan yine annesinin sesini işitti:

"Sağa sola takılma, oyalanma, çabuk gel!"

Bu seslenme çocuğunu tanıyan, çocuğunun huyunu bilen bir anne seslenmeseydi. Bir yere, bir arkadaşına takılması Tayfun'un çocukluğundan beri huyuydu. Evden çıktıktan sonra gelip: "Anne, ne alacaktım?" dediği de olmuştu, yanlış şeyler getirdiği de. Bir seferinde de kendinden hiçbir şey istenmemiş olmasına rağmen komşunun oğlu bakkaldan veresiye alışveriş yapınca alınanların bedava olduğunu sanmış, kendi de dükkândan bir sürü ıvır zıvır alarak eve dönmüştü. Tabii mahalle bakkalı da veresiye defterinden Fuat'ın olduğu sayfayı açmış alınanların fazlalığını ve belki de bazılarının gereksizliğine şaşırarak kaydetmişti.

"Tamam anne, en hızlı şekilde dönmeye çalışacağım." diye annesine cevap verip evden çıktığında dünden beri aralıklarla yağan yağmur serpiştirmeye devam ediyordu. Saçakların altından eve koşarak gelmek yerine yağmurun hiçbir damlasını zayi etmek istemeyen, uzunca bir yolculuktan sonra yeryüzüne inen yağmurun yolculuğunun kendinde son bulmasını isteyen bir hâli vardı.

Ayakları bir yere doğru gidiyorsa da zihni bir yerde takılıp kalmıştı. Zihni, fotoğraf makinesinin merceğine düşen yağmur tanelerinin dış dünyayı bulanıklaştırdığı gibiydi. Markete giderken genelde oyunlarını oynadıkları arsanın yanından geçiyordu ki mahallenin çocuklarının futbol oynadığını gördü. Kenarda tek başına arkadaşlarını izleyen çocuğa üzüldüğünden midir yoksa engelleyemediği futbol sevgisinden midir bilinmez çocuğu takımın birine, kendini de diğerine yerleştirerek yağmurun atıştırmasına da aldırmadan -hatta yağmurlu havada daha çok severdi- topun peşinden koşturmaya başladı. Kendini oyuna epeyce kaptırmıştı ki annesinin geç kalmaması gerektiği yönündeki uyarısı ve geciktiğinde: "Ben malımı biliyorum!" tepkisi aklına gelince oyunu bırakıp markete doğru hızlıca yürümeye başladı.

Serpinti sağanağa dönüştüğünde kendini marketten içeri attı. Alışverişe geçmeden önce bir müddet camın arkasından sokakta koşuşturan insanlara, su yığınlarını hızla yarıp ilerleyen arabalara ve en sonunda da yağmurdan korunmak için karşı duvarın dibinde manzaranın bir parçasıymış ve orada bulunması gerekiyormuş gibi etrafı gözlemleyen yavru kediye takıldı bakışları. Neden sonra cebindeki ıslanmış listeyi çıkarmak aklına geldi. Rafların arasında dolaşıp isteneni aldıktan sonra son olarak annesinin çok sevdiği çikolatadan da aldı. Bir müddet daha sağanağın dinmesini bekledi. Yağmur hafifleyince kendini poşetlerle birlikte dışarı attı. Eve yaklaştığında yağmur iyice dinmişti, güneş günlük mesaisinin son demlerini yaşadığı hâlde kaldığı yerden devam ediyordu.

Babası kamyonu genelde eski yıkık evlerin olduğu alana park ederdi. Buraya vardığında babasının kendinden önce geldiğini, kamyonu her zamanki yerine park ettiğini gördü. Kamyon tazyikli gelen yağmur suları ile bir hayli temizlenmişe benziyordu. Şu an beton olan, kamyonun bulunduğu zemine baktığında özellikle tekerleklerin hemen çevresinde oluşan bulanık su, kamyonun çok

çamurlu bir yerden geçtiği ya da battığı izlenimini oluşturdu. Çamurluğun iç kısmındaki tabakalanmış çamur kitlesine bakılırsa yağmur, tekerlerin dış kısmını bir hayli temizlemişti. Kamyon bir an ona paçasından çamurlu su akan biriymiş gibi geldi. Babasının vefalı yol arkadaşının paçalarından başka bir şey akmamasına sevindi. Hem çamur da temiz sayılmaz mıydı? Bu duygularla yılların emektarına sevgiyle baktı. Bir yakının yanağına dokunur gibi kaputuna dokundu ve baş parmağını silecek gibi sağ sol yaparak sevdi bir süre.

Kamyonun yanından ayrılıp eve geldiğinde babasının ayakkabıları dikkatini çekti. Ayakkabılar temizlenmeye çalışılmıştı ama etrafında yer yer çamurlar vardı hâlâ. Ayakkabının yırtık tarafından girip giyilmeyecek duruma gelen çoraplar da çamurlardan nasibini almıştı. Babasının kenarı yırtık ayakkabılarına ve ayakkabının içine sokuşturulmuş çoraplarına bakınca yüreği burkuldu. Babasının iş ayakkabısı da olsa üzüldü. Gerçi gündelik giydiklerinin de çok sağlam olduğu söylenemezdi. Kendi ayağındaki sağlam ve kaliteli sporlara bakınca utandığını hissetti. Kenardaki birkaç kadın ayakkabısına bakıp annesinin misafirlerinin kendinden önce geldiğini anladığında telaş yaptı. Aslında kendisi de geç kaldığını biliyordu. "Kadın o kadar da uyardı!" diye geçirdi aklından. Hemen seri bir şekilde eve girip elindeki poşetleri mutfaktaki tezgâhın önüne bıraktı. Misafirlere ve babasına bir şeyler hazırlamakta olan annesinin yüzüne baktı, ne kadar geç kaldığını anlamak için.

"Yavrum, acele etmeseydin, daha vaktimiz vardı!"

Annesinin bu alayı ile epey geç kaldığını anladığında masanın başında bir şeyler atıştıran babası girdi araya. Tayfun'a bakıp gülümsedi:

"Hatun, dışarıda yağmur yeni dindi sayılır yoksa biliyorsun daha erken gelirdi."

"Ben güneşli havalarını da biliyorum onun. Allah'tan malımı biliyorum da ona göre tedarikli davrandım."

Tayfun'un "İnşallah kullanmaz." dediği, "Ben malımı biliyorum." cümlesini yine kullanmıştı annesi. "Ama haklılık payı da yok değil, markete gönderirken o kadar da uyardı." diye aklından geçirdi tekrar.

Annesi o sinirle hızını alamayıp sofranın başında atıştırmasına devam eden babasına da çıkıştı:

"Bak, yemeği yemeden karnım doydu diye kalkarsan karışmam haberin olsun!"

Fuat günün yorgunluğunu üzerinden atmış, keyfi yerine gelmiş gibiydi. Akşama kadar direksiyon sallamanın zorluğu, evin kapısından içeri girince neredeyse son buluyordu. Eşinin sevgi dolu bakışlarına, enfes yemeklerine ve anacığının mütebessim çehresine, eşinin bu çıkışları da eklenince ayrı bir keyif alıyordu.

"Ya, hatun! Senin yaptığın yemekleri insan tok olsa bile yer. Sen meraklanma, o iş bende. Tabağı silip süpüreceğimden emin olabilirsin."

Tayfun, sandalyede oturmakta olan, yorgun olduğunu düşündüğü ve az önce geç kalma huyunu bilse de kendine destek çıkan babasına arkadan yaklaşıp iki elini boynuna doladı. Ardından da yüzünden sağlam bir şekilde öptü. Öyle bir öptü ki hem çıkardığı ses hem babasının yüzünde oluşan tabaka annesinin dikkatinden kaçmadı.

"Oğlum yavaş! O nasıl bir öpme? İçeride misafirler var, duyarlarsa yanlış anlayacaklar."

Tayfun annesinin neyi kastettiğini anladığında muzırca güldü.

"Aman anne, ne zannedecekler?"

"Tövbe tövbe, beni konuşturma şimdi!"

Anne oğul arasındaki diyalog Fuat'a içli bir kahkaha attırdı. Kesik kesik gülmeye devam ederken elini yanağına attı, atmasıyla Nevin'den peçete istemesi bir oldu.

"Hatun, bir peçete uzatsan… Adam öpmemiş, resmen yüzüme vernik atmış."

Fuat peçete istese de durumdan şikâyetçi görünmüyordu. Hatta sinirli hâlini bile çok sevdiği eşine bakarken:

"Oğlum, aynı şekilde bir de şu taraftan öpsene." dedi.

Nevin, "Baba oğul siz beni rezil edeceksiniz." dedi eşiyle oğlunun kendisiyle uğraşmalarından keyif aldıkları ölçüde kızıp peçeteyi uzatırken.

Fuat elini peçeteye uzatırken burnunu kırıştırıp gözlerini kıstı. Yüzünü kuru yerleri bile silecek şekilde temizledi. Bu hareketinden sonra gülen gözlerle oğluna baktı ve eliyle göz kenarlarındaki kırışıkları göstererek:

"Ustam, madem pasta cilaya başladık, şuralara da bir zımpara atsan." dedi.

Bu defa kahkahayı atan Tayfun oldu. Bu espri Tayfun'u güldürdüğü ölçüde az öncesine kadar sinirli olan Nevin'i hüzünlendirdi. Kocasının yüzüne ilk defa bakıyor gibiydi. Özellikle göz çevresine yoğunlaşınca hüzün daha da hissedilir oldu. Belki de pürüzsüz bir yüzüyle siyah saçlarıyla çakı gibi bir delikanlı olan eşinin ilk evlilik yıllarını hatırlamıştı. Sonrasında hüzün, yerini kocasına sevgiyle, aşkla bakan gözlere bıraktı. Bu kısa zamanda annesinin gözlemleyen Tayfun, annesinin babasını çok sevdiğine kanaat getirdi. Annesinin bakışlarına babası da ilgisiz kalmadı ve aynıyla mukabele etti. Genç kız gibi yüzü kızaran Nevin ancak hatırladı içeri çay ve öteberi götürmesi gerektiğini.

Annesi içeri çay götürürken Tayfun da babasına baktı uzun uzun. Annesi ile babasına ait bugün çatıda gördüğü fotoğrafı hatırladı. Fotoğrafa baktığı zaman, aşağı yukarı yirmi yıllık oldu-

ğuna kanaat getirmişti. Annesinin çok bir şey kaybetmediğini, hatta kırklı yaşların güzelliğini taşıdığı söylenebilirdi. Babasının ise yaşın getirdiği kırışıklıklar ve saçlardaki aklara rağmen hâlâ gideri vardı.

Tayfun bir an için albümde gördüğü fotoğraflardan babasına bahsetmeyi düşündü. Özellikle dedesine ait yırtık fotoğrafı sormayı aklından geçirdi. Dedesinin giydiği gömleği giymiş miydi mesela? Fotoğraftan ne ölçüde haberi vardı?

Annesi belki biraz daha sonra içeri girmiş olsaydı mevzuya çoktan girmiş olacaktı. Annesi gelince vazgeçti ama fırsatını bulduğunda ve babasıyla bu konuyu konuşabileceğini hissettiğinde konuşmaya karar verdi. Nevin elinde boş tepsiyle karşılarında belirip baba oğula kızan bir bakış attı.

"Ben size demedim mi yanlış anlaşılır diye!"

İçeridekiler imalı imalı, "Kız Nevin, neredesin? Mutfağa gidince gelmiyorsun!" diyorlar. Belki de misafirlerin iması Nevin'in düşündüğü gibi değildi ama o öyle anlamıştı işte. Fuat ve Tayfun göz göze geldi, ikisi gülmekle üzülmek arasındaydı. Belli ki ikisi de önce gülen olmak istemiyordu ama şu anki halleri biri kıkırdarsa hafif gülse diğeri kahkahayı basacak kıvamdaydı. Neyse ki Nevin üzerinde çok durmadı bu durumun.

Eşinin yemeğini geciktirdiğini hatırladı ve eşinin çok sevdiğini bildiği ezogelin çorbası ve biber dolması ile birlikte ortaya yalnızca onu koysa da yetecek olan enfes salatasını koydu. Nevin "Kalbe giden yol mideden geçer." düsturunu çok iyi uyguluyordu. Aslına bakılacak olursa onun yemekleri mutluluğun sebebi değil sonucuydu. Baba oğul büyük bir iştahla lezzet deryasına yelken açtılar. Nevin tekrar misafirlerin yanına geçtiğinde içeriden misafirlerin sesini duymaları, özellikle attıkları yer yer kahkahalar ikisinin de tekrar birbirine bakıp gülmesine sebep oldu. Yemek

yedikleri bir ara Fuat belli etmemeye çalışan ama düşünceli bir hâlde:

"Oğlum senin sonuçlar ne zaman açıklanacak?" diye sordu.

"Tam emin değilim ama 18 Temmuz diye biliyorum, yani birkaç gün sonra…"

Bu cevap Fuat'ı tebessüm ettirdi ve kaşığını tabağının yanına koyarken heyecanlı bir şekilde:

"Yaa! Demek 18 Temmuz'da!" dedi.

Babasının 18 Temmuz'a bir anlam yüklediğini anlamıştı ki kendisinin de hatırlaması uzun sürmedi ve babasının heyecanına ortak olurcasına:

"Tabii ya! Sizin evlilik yıldönümünüz!" dedi.

Fuat, mutlu geçirilmiş yılların ardından bakar gibi boşluğa bakıp tebessüm etti. Kısa bir müddet geçmişe yolculuk ettiği belliydi. Nevin'iyle tanıştığı zamana, Tayfun'u kucağına aldığı ilk ana ve hayatının bilmem nice dönüm noktalarına… Tebessüm yerini oğlunun sınav sonuçlarını hatırlaması ile "Şimdiye kadar her şey iyiydi de bundan sonra ne olacak!" der gibi bir endişeye bıraktı. Hemen ardından düşünceli hâlini oğluna belli etmek istemeyen bir eda ile:

"Vay be, inşallah kazanırsa benim oğlum üniversite okuyacak ha! Ne kadar gurur duysam az. Aslan oğlum benim!" dedi.

Biraz gerçek biraz heyecan hissetmenin icap ettiğini düşündüğü bir coşkunluk hâliyle Nevin içeri girdi:

"Hayırdır Fuat? Seni pek heyecanlı gördüm." dediğinde kendi heyecanı gözlerinden okunuyordu.

"Ben heyecanlı olmayayım da kim olsun! Oğlumuzun birkaç güne sınav sonuçları açıklanacak Nevin Sultan."

Nevin, eşinin aksine düşünceli hâlini belli eden bir durumdaydı. Tezgâhın üzerindeki işini bırakıp:

"Evet, nasıl olacak bilmiyorum. Ayrılık zor, okutmak desen o da ayrı bir zor." dedi.

Belki Fuat'ın da aklından farklı şeyler geçmemişti ama her ne olursa olsun bu durumu belli etmemeli, oğullarının okuma isteğini örselememeliydiler. Eşindeki endişeyi hissedip üzülecek bir durum olmadığını belirtircesine:

"Ya hatun, dert ettiğin şeye bak! Yeter ki yakışıklı oğlum kazansın, her şey hallolur. Hem ayrılık dediğin ne ki? Tatillerde, bayramlarda gelir. Bakarsın bazen biz gideriz." Sözün burasında biraz durduktan sonra devam etti:

"Diğer kısmını da… Allah kerim be Nevin Sultan!"

Kocasının onları rahatlatmak için de olsa söylediği bu sözler yüreğine su serpti. Sanki sırtından günlerce taşıdığı bir yük kalkmıştı. Nevin yüreğinde oluşan rahatlıkla en müşkül problemleri çözeceğine inandığı Fuat'ına, "Beni sıkıntımla baş başa bırakmadın, derdimi tasamı yüreğimden söküp aldın." derecesine baktı. Fuat'ın bakışlarında da "Sen yanımda olduktan ve gülen gözlerinle bana baktıktan sonra ne hallolmadı ki dediği aşikârdı. Fuat artık düşünülecek, kafaya takılacak bir şey olmadığını hissettiren bir sesle:

"Bak, demedim mi hatun tabakta bir şey bırakmam diye!" dedi.

Fuat, işaret parmağını ve orta parmağını destek yapıp baş parmağı ile elindeki son ekmek parçasının ortasını çukurlaştırdı. Tabağında kalan son parçaları da bu çukura doldurup büyük bir iştahla ağzına attı. Doyduğunu belli edercesine sağ eliyle gömlek düğmelerini zorlayan göbeğine vururken:

"Bir bardak da çay içtik mi tamamdır." dedi.

Tayfun, annesine bırakmadan ayağa kalkıp tezgâhtaki tepsiden tabaklara kek koydu. Bardaklara da babasının sevdiği kıvamda demli sayılabilecek çaydan doldurdu. O bunları yaparken

Gıcırdayan merdivenlerden yavaş yavaş yukarı çıkmaya başladı. Canı sıkıldığında, yapacak bir şey bulamadığında kendini, tarihe açılan pencere gibi gördüğü ve ruhuna dinginlik veren bu çatı katına atardı. Merdivenin çıkardığı ses, birazdan göreceği ve artık tarihteki yerini almış eşyaların girizgâhı gibiydi. Belki de onu asıl heyecanlandıran içerdeki eşyaların kim tarafından ne zaman kullanıldığının tam olarak belli olmamasıydı ya da en azından bir kısmının öyle olduğunu düşünüyordu. Tüm bunlardan olsa gerek evin bu bölümü kendini bildi bileli ona gizemli geliyordu.

***

Evin meraklı ve haylaz çocuğu Tayfun, çatı katında bulduğu izleri sürerek ilginç bir tesadüfün şifresini çözer. Bir yandan yeni hayatına alışmaya çalışırken diğer yandan uzun zamandır beklediği bir sürprizle karşılaşır.

Geçmişin gizemli kapıları aralanırken ortaya çıkan gerçekler Tayfun'un hayatını nasıl etkileyecek?

9 786255 896568